

Gert-Jan Johannes (1951)

Wie ben ik?

Ik ben Gert-Jan Johannes (1951), een Amsterdammer die in 2020 verhuisde naar Oegstgeest. Na het Amsterdamse Vossiusgymnasium volgde ik aan de UvA de - net opgerichte maar even later alweer opgeheven - studie Andragologie (doctoraal 1976), gevolgd door de studie Nederlandse Letterkunde (promotie 1992). Sinds eind 2016 ben ik gepensioneerd, na een jaar of tien als redacteur en vertaler bij een uitgeverij en enkele tientallen jaren als docent-onderzoeker aan de UvA en de Universiteit Utrecht. Ik ben getrouwd met Debora en heb twee dochters en drie kleindochters. Ik behoor tot de duizenden die na hun pensionering een cursus Spaans volgden en lees met veel plezier de *El País*.

Waarom schrijf ik?

Ik schrijf omdat ik het leuk vind anderen de resultaten van mijn onderzoek te laten zien en ze deelgenoot te maken van mijn eigen plezier in het verkennen van onbekend terrein. Ik vind het altijd weer verrassend om te merken hoeveel er in de geesteswetenschappen gepubliceerd wordt over steeds dezelfde mode-onderwerpen, en hoe weinig er, als je er wat dieper op ingaat, bekend blijkt te zijn over al het andere.

Wat schrijf ik?

Ik schrijf boeken en artikelen over de geschiedenis van de Nederlandse literatuur en cultuur, vooral in de achttiende en negentiende eeuw. *De barometer van de smaak* (1995) gaat bijvoorbeeld over de tijdschriftenmarkt rond 1800. *De lof der aalbessen* (1997) signaleert het begin van de wanhoop over de kleinschaligheid en beperkingen van de Nederlandse cultuur, en *Dit moet u niet onverschillig wezen!* (2007) laat zien dat klachten over het peil van het literatuuronderwijs alweer tweehonderd jaar oud zijn. Samen met Inger Leemans schreef ik *Worm en donder* (2013), een geschiedenis van de Nederlandse letterkunde in de 18de eeuw, en *De vliegerende Hollander* (2020), een cultuurgeschiedenis van de vlieger. Naast dit soort algemene literatuur- en cultuurhistorische publicaties schreef ik een aantal geschiedenissen van bedrijven en organisaties, zoals uitgeverij VNU (*Van Haarlem naar Manhattan*, 2005) en het Prins Bernhard Cultuurfonds (*Een mecenas van belang*, samen met Arno Neele, 2015).

Op het ogenblik kijk ik naar de ontvangst van de watertorens in negentiende-eeuws Nederland. Een welkome vernieuwing of een vorm van horizonvervuiling? Wat vond men ervan?